

DOI: 10.15421/152029

УДК: 352.07:004.9

*Олена Бобровська**Дніпропетровський регіональний інститут державного управління**Національної академії державного управління при Президентіві України*

Управлінські підходи при впровадженні цифрових технологій у публічному управлінні

Доведено, що інформаційні системи ще не мають статусу самостійного і впливового чинника на якість публічного управління, а використання цифрових технологій на сьогодні є складною багатоплановою проблемою. Підкреслено необхідність розробки загальнонаціональних програм, які були б спрямовані на підтримку доступності інформаційної бази даних, необхідних для органів влади при ухваленні управлінських рішень. У складі ключових напрямів подальшого удосконалення інформаційних систем у публічному управлінні пропонується розглянути можливості створення в територіальних громадах єдиної корпоративної інформаційної системи. Запропоновано розробити і обґрунтувати Програму удосконалення інформаційного забезпечення публічного управління, надавши їй корпоративного характеру і перетворивши на самостійну дієву складову системи управління.

Ключові слова: публічне управління, цифрові технології, інформаційне забезпечення, єдина корпоративна інформаційна система

Management approaches in the implementation of digital technologies in public administration

Olena Bobrovska, Dnipropetrovsk Regional Institute for Public Administration National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

It is proved that information systems do not yet have the status of an independent and influential factor on the quality of public administration, and the use of digital technologies today is a complex multifaceted problem. The need to develop national programs that would be aimed at maintaining the availability of information databases needed by the authorities in making management decisions is emphasized. As part of the key areas for further improvement of information systems in public administration, it is proposed to consider the possibility of creating a single corporate information system in local communities. It is proposed to develop and substantiate the Program of improvement of information support of public administration, giving it a corporate character and turning it into an independent effective component of the management system.

Keywords: public administration, digital technologies, information support, unified corporate information system

Розробка і ухвалення управлінських рішень у ринковому середовищі з його постійними викликами та невизначеністю суттєво ускладнюються несприятливими умовами господарювання, що мотивує до більш активного застосування системних методів дослідження, визначення ситуацій та їх передбачуваності в майбутньому. В управлінській діяльності методи є компонентами управлінських технологій і управлінських процесів.

Процеси, які формуються в територіальних системах регіону, можна поділити на управлінські, фінансові, виробничі, маркетингові та ін. Головними з них є управлінські процеси. Процеси управління являють собою серію послідовних етапів, фаз, кроків реалізації управлінської діяльності шляхом

використання управлінських технологій, методів, інструментів, механізмів формування, коригування параметрів процесів розвитку різної природи і галузевої специфіки. Це здійснюється шляхом їх ідентифікації з цілями розвитку без порушень фундаментальних законів у системі природа – суспільство. У територіальних громадах процеси розвитку спрямовані на вирішення економічних, соціальних, екологічних і загальнолюдських проблем, що передбачає задоволення потреб населення, які постійно зростають. Усе це обумовлює постійну увагу до вдосконалення системи управління і процесів, які в ній відбуваються.

Процес реформування місцевого самоврядування суттєво розширює зміст та методи його діяльності і висуває нові вимоги до ін-

формаційного забезпечення й обґрунтування управлінських рішень, застосування управлінських технологій і механізмів управління. Однак пошук нових методів і систем управління інформаційно-аналітичним забезпеченням процесів розвитку залишається недостатнім.

Інтенсивність і результативність розвитку територіальних громад напряму пов'язані зі станом розвитку виробничо-господарських процесів і ефективністю їх організації. Управління процесами розвитку є надбудовою, на рівні якої здійснюється їх планування, проектування, організація і забезпечення плинності. Розвиток громади як складне явище не може бути стихійним. Програмування і планування його бажаних результатів повинно починатися з визначення характеристик, проектування параметрів процесів і співставлення їх з можливостями підтримки з боку системи управління. Дії цієї системи повинні спиратися на глибокі знання і розширення інформаційно-аналітичної бази стану процесів розвитку, об'єктів систем і господарюючих суб'єктів управління розвитком. У системі управління визначаються чинники впливу і їх раціональне поєднання, обґрунтовані цілі й напрями розвитку, а також належний організаційно-управлінський супровід їх реалізації. Безумовно сама система управління повинна також мати належний рівень розвитку. Його досягнення вимагає від складників системи управління належної якості, досконалості, співставності для забезпечення вищого рівня розвитку керованих процесів. Визначити необхідний вплив системи управління на прискорення розвитку громад можна шляхом покрокового нагромадження інформації про стан процесів розвитку, а також за допомогою відповідного аналізу й оцінювання. Існує низка умов, які можуть сприяти розвитку територіальних громад. Серед них насамперед доцільно виокремити наявність інформаційно-аналітичної бази та її використання під час розробки стратегій і планів розвитку територій, що потребує оцінювання стану процесів розвитку.

Збір, обробка, фіксація, зберігання вхідної інформації, а також формування та поширення вихідної інформації в публічному управлінні здійснюється за допомогою цифрових технологій. Широке використання цифрових

технологій надзвичайно важливе для раціональної організації інформаційно-аналітичного супроводу діяльності органів влади. Використання цифрових технологій у процесі інформаційної діяльності є предметом постійної уваги фахівців з різних галузей знань. Але незмінним поки залишається пошук механізмів трансформації технічних можливостей цифрових технологій у змістовні проблеми інформаційно-аналітичної діяльності при створенні інформаційних баз даних, необхідних органам влади.

Застосування цифрових технологій передбачає відповідну стандартизацію та формалізацію інформації, тому на сучасному етапі стадіями інформаційно-технологічного циклу є пошук, збір та зберігання відповідної інформації, передача її замовникові або тиражування створеного інформаційного продукту за допомогою відповідної комп'ютерної техніки.

Отримання і збільшення інформаційних ресурсів за допомогою мережі Інтернет обумовлює збільшення швидкості обігу отриманих інформаційних продуктів. Водночас існує проблема вільного доступу до отримання офіційної статистичної інформації, а отримання більшості даних вимагає значних витрат фінансових, технічних і трудових ресурсів.

Водночас існує і проблема інформаційного «сміття» під час використання методу ключових слів для пошуку інформації та створення інформаційного продукту в ситуації, коли існує висока частка повідомлень за темою запиту в сукупному масиві повідомлень, що обробляються. Ідеться не лише про випадки, коли в цілому готується відповідний інформаційний продукт за конкретним напрямком (в інформаційному просторі існує дуже багато різноманітних відомостей), а й про характер формулювання теми конкретного запиту. Навіть за умови інформаційно насиченої тематики можливе таке формулювання запиту для підготовки інформаційно-аналітичного матеріалу, коли кількість повідомлень та обсяг відомостей, які конкретно стосуються теми запиту, вельми обмежені. При підготовці аналітичних матеріалів на інформаційно-дефіцитну тематику частка інформаційного «сміття», як правило, менша, ніж при

підготовці аналітичних матеріалів на інформаційно насичену тематику, але проблему якості інформаційного забезпечення управління це також поки не вирішує.

Таким чином, використання цифрових технологій у процесі підготовки інформаційно-аналітичних матеріалів на сьогодні є складною багатоплановою проблемою. На сучасному етапі використання цифрових технологій для підготовки інформаційно-аналітичних матеріалів необхідним стає оптимізація створюваних людино-машинних (людино-комп'ютерних) систем у процесі підготовки інформаційно-аналітичних матеріалів з досліджуваної тематики. Хоча про це говорити рано.

Для покращення механізмів публічного управління у сфері цифрових трансформацій необхідно розробляти на державному рівні загальнонаціональні програми, які були б спрямовані на підтримку доступності інформаційної бази даних, необхідних для органів влади при ухваленні управлінських рішень через відкриті програмні інтерфейси використання. До них не повинні застосовуватися обмеження, зумовлені ринковими умовами господарювання.

Необхідно запроваджувати нові програмні продукти для неперервного та динамічного процесу оновлення та аналізу даних з метою отримання структурованої інформації для використання при розробці стратегій, планів, дій, програм та ініціатив. Використання аналітики на всіх етапах управлінської діяльності дає можливість органам влади перейти від стандартизованої аналітичної звітності із запізнілими даними до інтегральних управлінських процесів і можливостей, які дозволяють у режимі реального часу ухвалювати кращі рішення на підставі актуальних та всеохоплюючих даних.

Вищезазначене засвідчує, що інформаційні системи ще не мають статусу самостійно-

го і впливового чинника на якість публічного управління. Їх реальні можливості не використовуються, хоча й мають суттєві резерви. Для якомога повного використання інформації доцільним є у складі ключових напрямів їх подальшого удосконалення розглянути можливості створення в територіальних громадах єдиної корпоративної інформаційної системи, яка була б доступна не тільки для окремих структурних підрозділів і фахівців, а й широкому загалу науковців, суспільним організаціям та активним громадянам.

Для повного використання можливостей підвищення ролі й ефективності інформаційних технологій і процесів необхідно розробити програму їх подальшого розвитку. Це потребує глибокого аналізу наявного стану з метою визначення напрямів інноватизації. Складниками комплексного аналізу повинні стати: аналіз видів і перелік інформаційних потоків систем управління; аналіз інформаційних потоків за напрямками їх спрямованості; перевірка їх збігу із забезпеченням поточних і стратегічних цілей управління; оцінювання послідовності, безперервності і стабільності плину процесів; оцінювання доцільності закріплення інформаційних потоків за певними підрозділами, аналіз алгоритмів побудови інформаційних потоків, аналіз документообігу системи управління і документування потоків, наявність стандартних і ситуаційних потоків; застосування інноваційних методів збору і переробки інформації; аналіз архітектури потоків системи управління тощо. Отримані дані дозволять шляхом використання системного, програмного-цільового і комплексного підходів розробити і обґрунтувати Програму удосконалення інформаційного забезпечення публічного управління, надавши їй корпоративного характеру і перетворивши на самостійну дієву складову системи управління.